

แบบสอนอ่าน
วิทยาศาสตร์เบื้องต้น
เล่ม ๑ ตอน ๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ของ

กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ
แบบสอนอ่านวิทยาศาสตร์เบื้องต้น

เล่ม ๑ ตอน ๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

นายบุญถิ่น อัตถากร B. Sc., A.R.C.S.

นางสาวเฟื่องหุ่ง เครือธราวุธ อบ., ปม., M.A., Ed. D.

เรียบเรียง

พิมพ์ครั้งที่สิบสี่ ๑๐,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๕๑๖

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๑.๕๐ บาท

(ห้ามขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้)

จัดพิมพ์โดยองค์การค้ำของครูสภา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ครูสภาตากพร้าว

๕๒ ถนนตากพร้าว บางกะปิ กรุงเทพมหานคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

บัญชีเรื่อง

หน้า

ดวงอาทิตย์ขึ้น ดวงอาทิตย์ตก	๓
เข้าตรู	๕
สาย	๖
เที่ยง	๙
บ่าย	๑๐
ตอนเย็น	๑๒
กลางคืน	๑๓
ดวงอาทิตย์ใหญ่มาก	๑๗
ดวงอาทิตย์ร้อนมาก	๑๘
ดวงอาทิตย์ให้ความร้อนและแสงสว่าง	๑๙
ดาว	๒๒
เดือนหงาย	๒๔
เดือนมืด	๒๖
ฤดูฝน ฝน	๒๘
ฤดูหนาว หนาว	๓๑
ฤดูร้อน ฝนว่าว	๓๓
ฝนไม่ตก ขาดน้ำ	๓๖
ฝนตก น้ำมาก	๓๘
เรือ	๔๑
กังหัน	๔๒
ว่าว	๔๓
เครื่องร่อน เรือบิน	๔๔
รถยนต์	๔๕
ลูกข้าง	๔๗
แม่เหล็ก	๔๘
ลูกโป่ง	๕๑
ตุ๊กตาล้มลุก	๕๓
กลอง	๕๔

18/11/17

ดวงอาทิตย์ขึ้น ดวงอาทิตย์ตก

“แม่ แม่ ดวงอาทิตย์ กำลัง โผล่ ขึ้น มา ดู ซิ จะ
สวย จริง” ลำดวน บอก แม่

พ่อแม่ลำดวน และ เกษม ไปเที่ยวหน้าร้อน ที่ บ้าน
ลุง วิชัย และ ป้า มาลัย

บ้านลุง วิชัย และ ป้า มาลัย อยู่ริมทะเล เขา จึง
เห็น ดวงอาทิตย์ ขึ้น และ ตก ได้ ชัด มาก

ทุกทุก เข้า ดวงอาทิตย์ ขึ้น ทาง ทะเลข้าง หน้าบ้าน
ทุกทุก เย็น ดวงอาทิตย์ ตก ลับ ยอด ไม้ทาง หลัง บ้าน

ทุกทุก เข้า ดวงอาทิตย์ ขึ้น ทาง ทิศ ตะวันออก

ทุกทุก เย็น ดวงอาทิตย์ ตก ทาง ทิศ ตะวันตก

เวลาลำดวน ยืนดู ดวงอาทิตย์ ขึ้น หน้า ของ เขา
หัน ไป ทาง ทิศ ตะวันออก และ หลัง หัน ไป ทาง ทิศ
ตะวันตก

เงา ของ ลำดวน ทอด ไป ทาง ทิศ ตะวันตก

ถ้า เขา กาง แขน ตรง ออก ไป ทั้ง สอง ข้าง

แขน ขวา จะ ชี้ ไป ทาง ทิศ ใต้ และ แขน ซ้ายจะ ชี้
ไป ทาง ทิศ เหนือ

สิ่ง ควร ทำ

เติม คำ ใน ช่องว่าง

๑. เวลาฉันเดินมา โรงเรียนฉันหันหน้าไปทาง
ทิศ.....ข้างหลังของฉันเป็นทิศ.....
๒. เวลาฉันเดินกลับบ้านฉันหันหน้าไปทาง
ทิศ.....ข้างหลังของฉันเป็นทิศ.....

เข้าตรู่ ท้องฟ้า ไม่ สว่าง นึก อากาศ กำลัง เย็น
สบาย มีลมพัด เชื้อยเชื้อย

ดวงอาทิตย์ กำลัง โผล่ ขึ้น จาก ขอบ ฟ้า ทาง ทิศ
ตะวันออก ท้องฟ้า ค่อย สว่าง ขึ้น

อากาศ ก็ ยัง ไม่ ร้อน

ต้นสน ที่ ริมทะเล มีเงาทอดยาว

ถ้าดวง และ เกษม ยัง หลับ สบาย อยู่ แม่ตื่น แล้ว
แม่ ตก ชื่น แต่ เข้า ช่วย ป้า มาตย์ หุง ข้าว
ไก่ที่ ป้า มาตย์ เลี้ยง ไว้ ก็ ชน เข้ก อี ก เข้ก
หมาที่บ้าน ช่าง ช่าง ก็ เหา่ บ๊อ ก บ๊อ ก
มัน ตื่น แต่ เข้า คุรู่ เหมือน กัน

ถ่าย

ดวงอาทิตย์ ขึ้น สูง เลย ยอด ต้น ส้ม ริม ทะเล
หน้า บ้าน

ดวงอาทิตย์ ล่อง แสง จ้ำ จน มอง ดู ไม่ได้
อากาศ ร้อน กว่า เมื่อ เข้าตรู่
เงา ของ ต้น ส้ม หด ลั่น เข้า

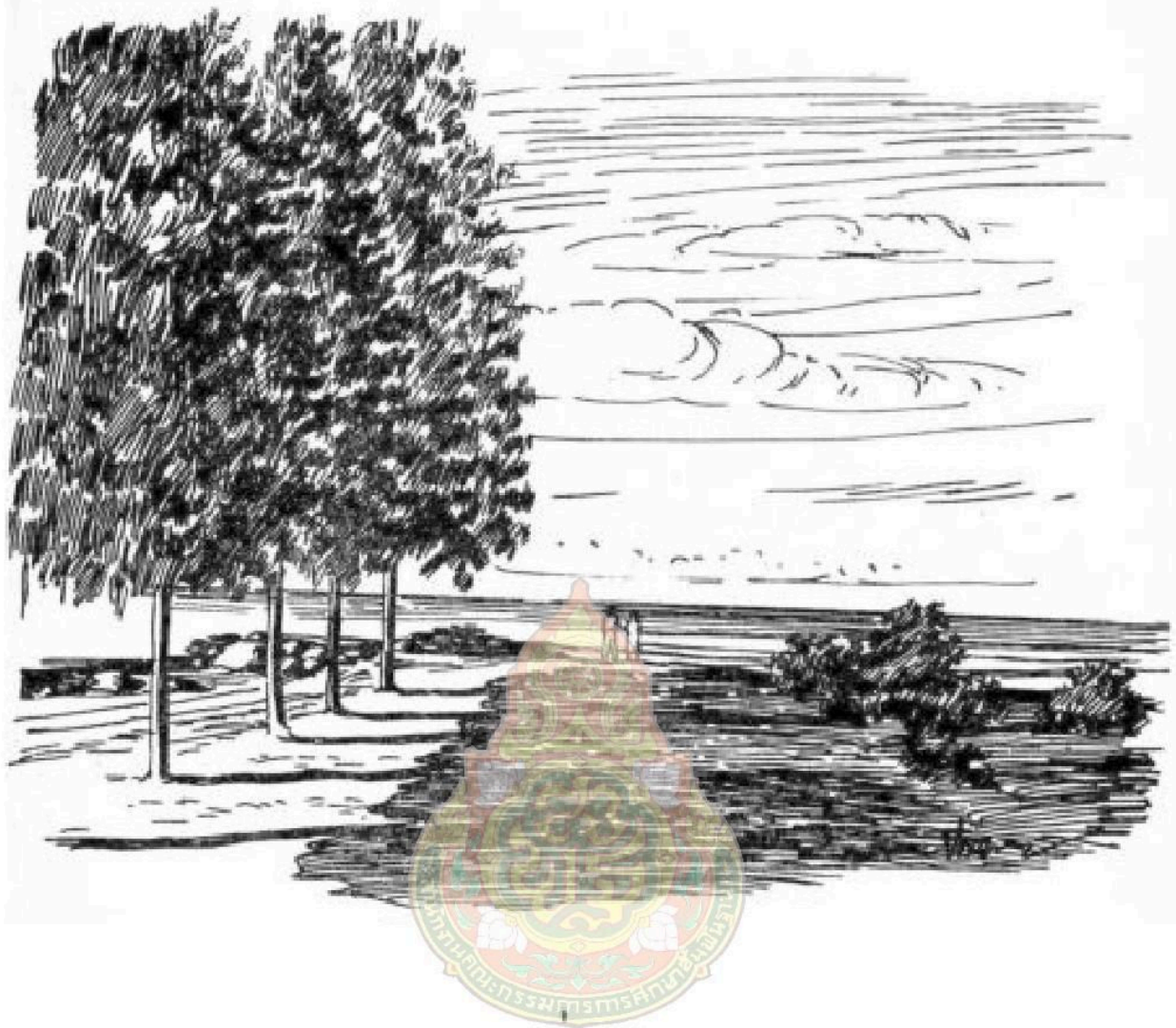

ทุก คน กิน อาหาร เข้า เสร็จ แล้ว
ลุง วิชัย ออก ไป ทำ งาน ที่ ไร่
แม่และ ป้า มาลัย ช่วย กัน ทำ งาน บ้าน
ลำดวน กับ พ่อ ไป เดินเล่น ชาย ทะเล
ส่วน เกษม ไป เทียว ใน เมือง กับ เพื่อน

ดวงอาทิตย์ อยู่ สูง ใน ท้องฟ้า อยู่ ตรง หัว พอดี
เงา ต้น สน ริม ทะเล คง มี อยู่ เพียง ใต้ ต้น เถา นั้น
ล่าดวง รู้สึก ว่า ร้อน กว่า ตอน เช้า และ ตอน
สาย มาก

ลุง วิชัย กลับ มา กิน ข้าว กลาง วัน ที่ บ้าน
ลุง วิชัย บอก ว่า กลางแดด ร้อน กว่า ใน บ้าน มาก

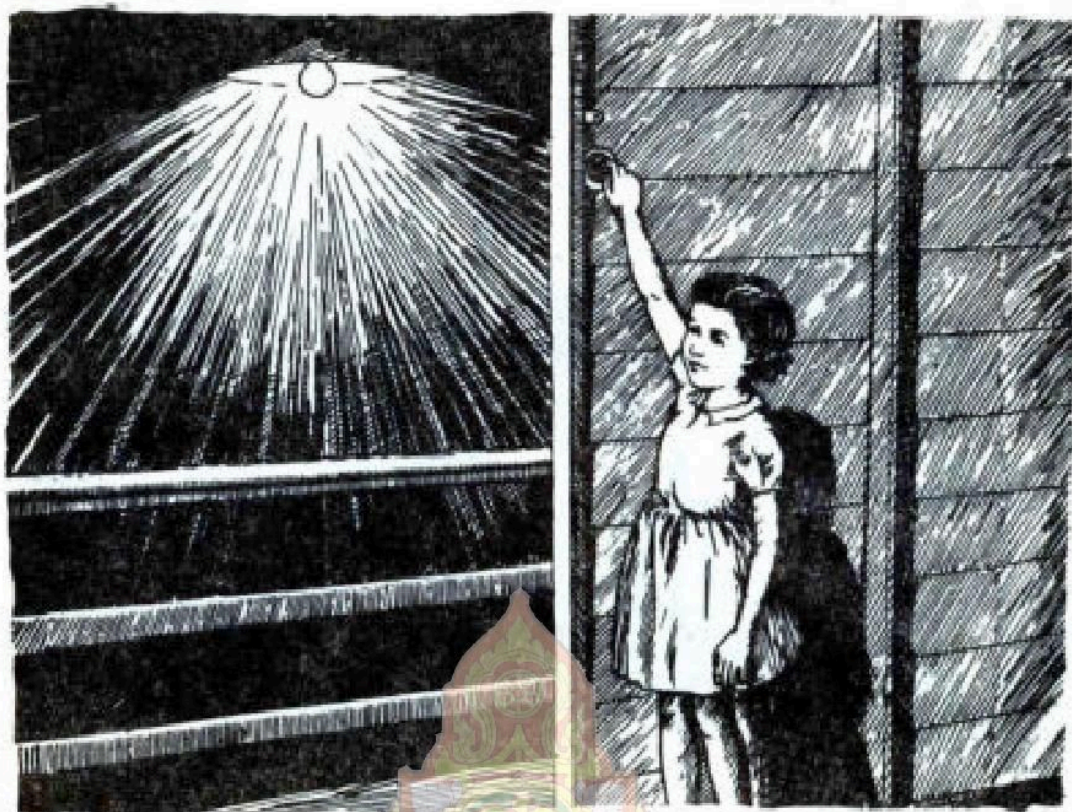

บ้าย

ล่าดวน กิน ข้าว กลาง วัน แล้ว นอน หลับ ไป
เกือบ สอง ชั่วโมง
เมื่อเขา ตื่น ขึ้น บ้าย แล้ว
ดวง อาทิตย์ ช้าม เลย หลัง คาบ้าน ไปทางทิศ
ตะวันตก

อากาศ ยัง ร้อน อยู่ กว่า เมื่อ ตอน กลางวัน
เกษม กำลัง เดิน เข้า ประตู รั้ว บ้าน มา
เขา พึ่ง กลับ มา จาก หมู่บ้าน
เธอ รู้ ไหมเงา ของ เกษม ทอด ไป ทาง ทิศ ไหน

ตอนเย็น

ดวงอาทิตย์ ตก ลับ หลัง เกาะ ไป เวลา ราวราว
หก โมง เศษ

ดวงอาทิตย์ ตก ทาง ทิศ ตะวันตก
แดด หมด ไป อากาศ เย็น ลง มาก
ถัด มา อีก ราวราว ครึ่ง ชั่วโมง ก็มีดื้อ
ถ้าฉนวนเปิดไฟ ใน เรือน จัด ตั้ง อาหาร เย็น

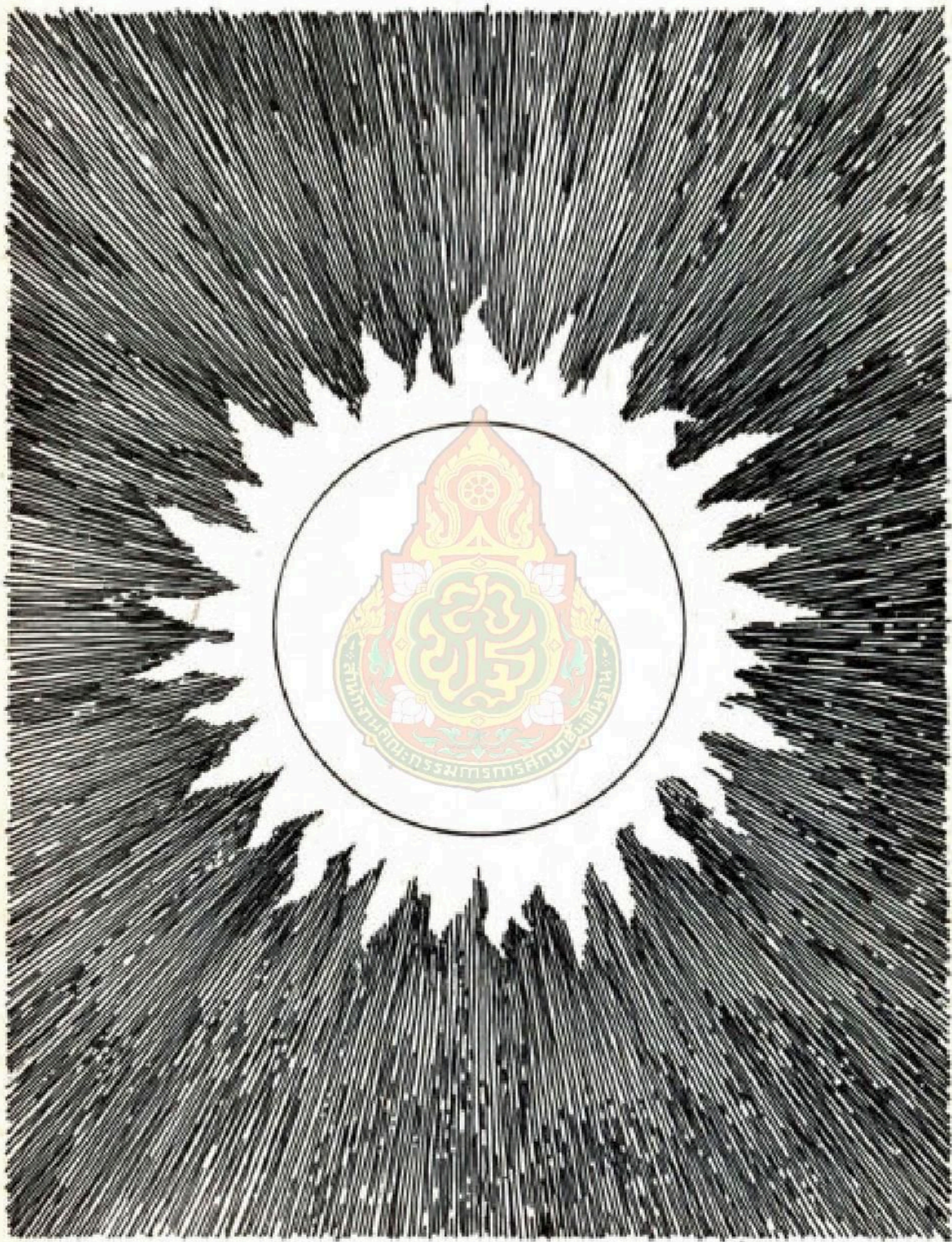

เมื่อ กิน อาหาร เย็น แล้ว พ่อ แม่ ลำดวน เกษม
ดู วิชัย และ ป้า มาลัย นั่งคุย กัน เล่น ที่ ระเบียง หน้าบ้าน
มอง ไป ที่ ชาย หาด มีด ตี้อ อากาศ เย็น สบาย
เขา คุย อยู่ ราว ชั่วโมง หนึ่ง แล้ว ก็ เข้า นอน

สิ่ง ควร ทำ

เติม คำ ใน ช่องว่าง

๑. เวลา เข้า ดวง อาทิตย์ ขึ้น ทาง ทิศ
. อากาศ ไม่
๒. เวลา ลาย ดวง อาทิตย์ ขึ้น ใน ท้องฟ้า
อากาศ มาก ขึ้น
๓. เวลา เทียง ดวง อาทิตย์ อยู่
อากาศ มาก
๔. เวลา บ่าย ดวง อาทิตย์ อยู่ ทาง ทิศ
. อากาศ มาก
๕. เวลา เย็น ดวง อาทิตย์ ตก ทาง ทิศ
อากาศ ร้อน
๖. เวลา กลาง ค่ำ ไม่ มี และ ร้อน

ดวงอาทิตย์ใหญ่มาก

ถ้าฉัน เห็น ดวง อาทิตย์ เมื่อ แรก ขึ้น ใหญ่ เท่าเท่า
กับ ปาก กระบุง ที่ ป้า ใส่ ข้าว สาร

เขา เห็น ดวง อาทิตย์ ที่ กำลัง จะ ตก โต เท่าเท่า กับ
โคม ญี่ปุ่น ดวง ใหญ่ใหญ่

ความจริง ดวง อาทิตย์ ใหญ่ กว่า นั้น มาก

ดวง อาทิตย์ ใหญ่ กว่า บ้าน ป้า ทั้ง หลัง

ดวง อาทิตย์ ใหญ่ กว่า หมู่บ้าน ที่ ป้า อยู่

ดวง อาทิตย์ ใหญ่ กว่า ประเทศไทย ทั้ง ประเทศ

ดวง อาทิตย์ ใหญ่ กว่า ทุกทุกสิ่ง ใน โลก

ดวง อาทิตย์ ใหญ่ กว่า โลก มากมาย

ดวงอาทิตย์ ร้อน มาก

ดวงอาทิตย์ ร้อน กว่า น้ำ ร้อน ที่ กำลัง เดือด

ดวง อาทิตย์ ร้อน กว่า ถ่าน ใน เตา ที่ แม่ และ ป้า
มาลัย หุง ข้าว

ดวงอาทิตย์ ร้อน กว่า ไม้ขีด ไฟ ที่ เคย ไหม้ น้ ว เกษม

ดวง อาทิตย์ ร้อน กว่า เปลว เทียน ที่ แม่ จุด บูชา

พระ

ดวง อาทิตย์ ร้อน กว่า สิ่ง ที่ ร้อน ทุก สิ่ง ใน โลก
มากมาย

ดวงอาทิตย์ให้ความร้อนและแสงสว่าง

ดวงอาทิตย์ร้อนมาก จนทำให้โลกอบอุ่น

ดวงอาทิตย์มีแสงสว่างมาก และทำให้โลก
สว่าง

โลกจะได้รับความร้อนและแสงสว่างจากดวง
อาทิตย์อยู่ตลอดเวลา

เรา และสัตว์ต่างต่าง จึงมีชีวิตอยู่บนโลกได้

บางวันเธอจะรู้สึก ร้อน มาก จนนึก ว่า ถ้า ไม่
มี ดวง อาทิตย์ และ แสง แดด ก็ คง จะ หาย ร้อน และ
สบาย ดี

ตรง กัน ข้าม ถ้า ไม่ มี ดวง อาทิตย์ ให้ ความ
ร้อน และ แสง สว่าง แล้ว เรา จะ ไม่ สบาย เลย

ทั่ว ทั้ง โลก จะ มีด คือ อยู่ ตลอด เวลา

เธอ จะ ต้อง เปิด ไฟฟ้า หรือ จุด ตะเกียง ไว้ ตลอด
วัน ตลอด คืน จน ไม่ รู้ ว่า เมื่อ ไດ ควร ตื่น นอน เมื่อ
ไດ ควร จะ ไป โรงเรียน

โลก จะ เย็น ลง เย็น ลง จะ เย็น ยิ่ง กว่า น้ำแข็ง
ที่ เธอ ชอบ อม เล่น เมื่อ อากาศ ร้อน

โลก จะ เย็น ลง จน กระทั่ง ใคร ใคร ก็ จะ
ตาย หมด

ช่าง ม้า วัว ควาย และ สัตว์ อื่น อื่น ก็ จะ ตาย
หมด โลก เช่น เดียว กัน ด้วย

ความ ร้อน และ แสง แดด จาก ดวง อาทิตย์ ทำ ให้
เรา และ สัตว์ อื่น อื่น แข็ง แรง

พืช ที่ มี ใบ เขียว ทุก ชนิด ต้อง ได้ รับ แสง แดด จึง
จะ เติบ โต

สิ่ง ควร คิด

ฉัน ใหญ่ กว่า ทุกทุก สิ่ง ใน โลก

ฉัน ร้อน กว่า ทุกทุก สิ่ง ที่ ร้อน ใน โลก

ฉัน สว่าง จน ไม่มี ใคร จะ มอง ดู ฉัน ได้

ฉัน คือ อะไร ?

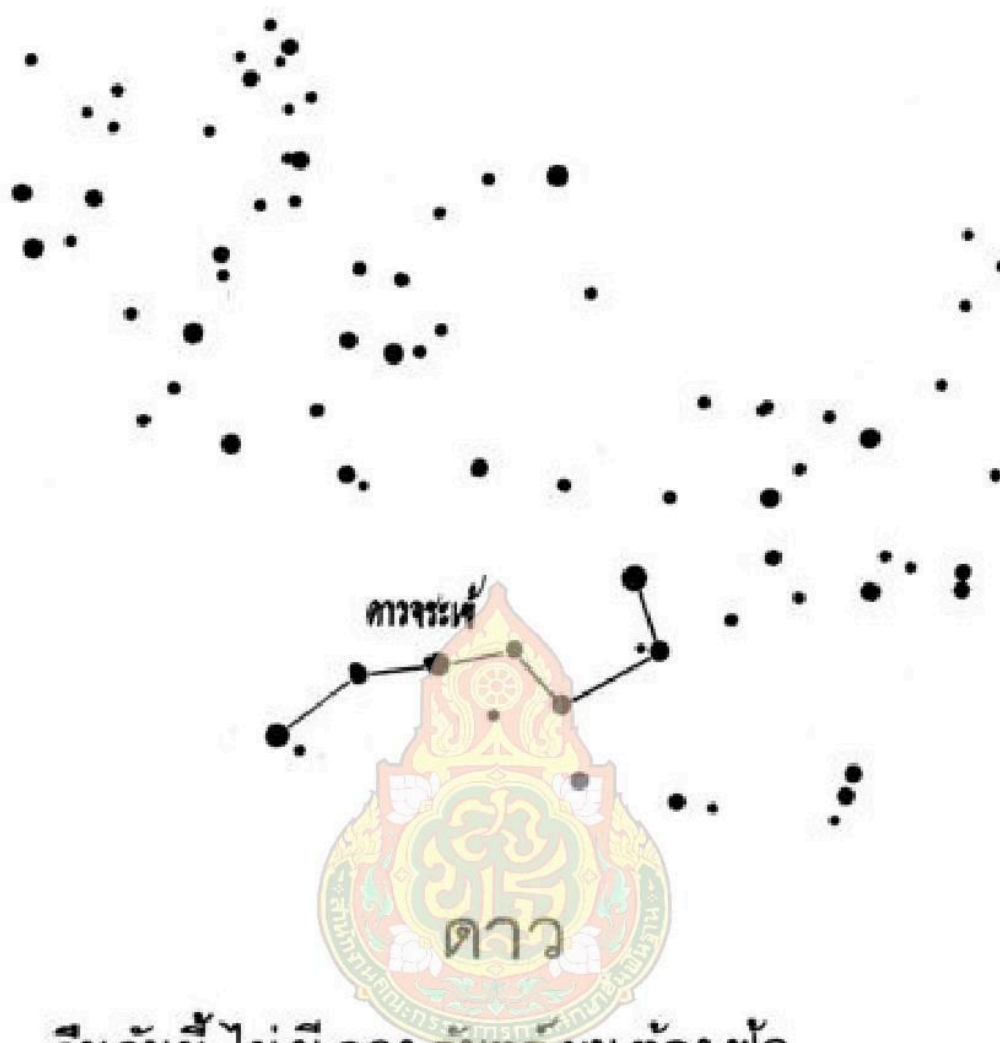
เติม คำ ใน ช่องว่าง

๑. ดวงอาทิตย์ ให้ และ แก่โลก

๒. ถ้า ไม่มี ดวงอาทิตย์ และ จะ

ตาย หมด

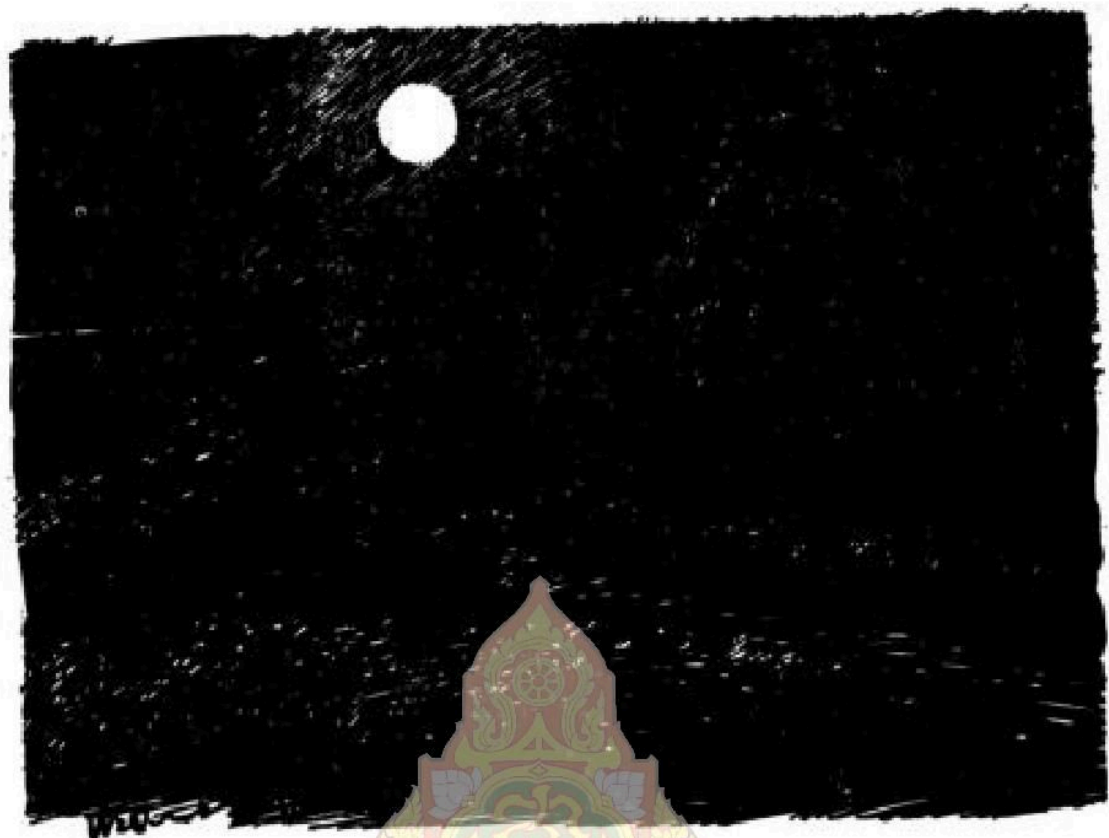

คืนวันนี้ ไม่มี ดวง จันทร บนม ท้องฟ้า
แต่ ถ้าดวง มอง เห็น ดาว ระยิบ ระยับ อยู่ มาก มาย
มาก จน ถ้าดวง นับ ไม่ ถ้วน
พอ บอก ว่า ดาว เหล่านี้ บาง ดวง ใหญ่ กว่า ดวง
อาทิตย์ มาก
บาง ดวง ก็ เล็ก กว่า ดวง อาทิตย์

ดาว บางดวง ร้อน กว่า ดวงอาทิตย์ ตั้ง หลาย ลีบ
หลาย ร้อย เท่า

บางดวง ก็เย็น กว่า ดวงอาทิตย์
ดาวเหล่านี้ อยู่ไกล จาก โลก เรามาก
บางดวง อยู่ไกล มาก จน เรา มอง ด้วยตาเปล่า
ไม่เห็น

เดือนหงาย

ลำดวน เกษม พ่อ และ แม่ กลับ มา จาก บ้าน บ้า
หลาย วัน แล้ว

คืน วันนี้ เป็น คืน ต้น เดือน เมษายน เขากิน
อาหาร เย็น แล้ว นั่ง คุย กัน หน้า บ้าน

ดวง จันทร์ ดวงกลมโต กำลัง โผล่ ขึ้น มา เหนือ
หลังคาบ้าน ช่าง หน้า โฉน

ดวง จันทร์ ขึ้น ทาง ทิศ ตะวัน ออก
คืนวันนี้เป็นคืนขึ้นสิบห้าค่ำ ดวงจันทร์เต็มดวง
ส่องแสงสว่าง

ดวง จันทร์ ขึ้น ตั้งแต่ ห้า ค่ำ ราว ราว หนึ่ง ทุ่ม
และ จะ ตก ราว ราว หก โมง เข้า
ดวง จันทร์ ส่อง แสง สว่าง อยู่ ตลอด คืน

เดือนมืด

เกษม ลำดวน พ่อ และ แม่ นั่งคุย กัน อยู่ ที่ หน้า
บ้าน เข้ม เคย

คืน นี้ เป็น คืน ที่ ลึบส้าม หลังจาก คืน ดวง จันทร์
เต็ม ดวง

ดวง จันทร์ ขึ้น ตั้งแต่ เข้า มีด ราวราว ดี ห้า และ
อยู่ใน ท้องฟ้า ตลอด วัน แต่ เรา แล ไม่ เห็น และ ตก
ราว หนึ่ง ทุ่ม เศษ เศษ

คืน วัน นี้ ลำดวน จึง มองหา ดวง จันทร์ ไม่ เห็น

สิ่ง ควร คิด

ฉัน คือ อะไร เอ๋ย

ก. บาง คื่น เชอ เห็น ฉัน เป็น รูป กลม ไม่ มี เว้า
ไม่ มี แหว่ง

บาง คื่น เชอ เห็น ฉัน เพียง เลี้ยว เดียว

บาง คื่น เชอ เห็น ฉัน ครึ่ง ซีก

บาง คื่น เชอ ก็ ไม่ เห็น ฉัน เลย

ข. พวก เรา อยู่ ไกล จาก โลก มาก

เพื่อน ของ ฉัน บาง ดวง โต กว่า ดวง อาทิตย์

บาง ดวง ก็ เล็ก กว่า ดวง อาทิตย์

พวก เรา คือ อะไร เอ๋ย

ฤดูฝน ฝน

หมຸ່ນนี้ ฝน ตก บ່อย บ່อย

บาง วัน ฝน ก็ตก ตอน เข้า เวลา ล่ำดวน และ เกษม
กำลัง ไป โรงเรียน บาง วัน ฝน ก็ตก ตอน บ่าย

บาง วัน ฝน ตก แล้ว หยุด แล้ว ตก อีก ตก ตก
หยุด หยุด ตลอด วัน

บางทีฝนก็ตกติดติดกันตั้งสองสามวัน
ขณะนี้เดือนกรกฎาคมกลางฤดูฝนแล้ว ฝนจึง
ตกบ่อยบ่อย

ฤดูฝนตั้งต้นราวราวเดือนพฤษภาคม
ราวราวเดือนกันยายนตุลาคมก็หมดฤดูฝน
ในฤดูฝนลมพัดมาจากทางทิศตะวันตกเฉียงใต้
ทิศตะวันตกเฉียงใต้อยู่กลางระหว่างทิศใต้และ
ทิศตะวันตก

ลมทิศตะวันตกเฉียงใต้นี้พาฝนมาด้วยเป็น
อันมาก

สิ่งควรทำ

เติมคำในช่องว่าง

๑. ฤดูฝนตั้งต้นราวราวเดือน
๒. ฤดูฝนหมดราวราวเดือน
๓. ในฤดูฝนลมพัดมาจากทิศ
๔. ในฤดูฝน ฝน มาก

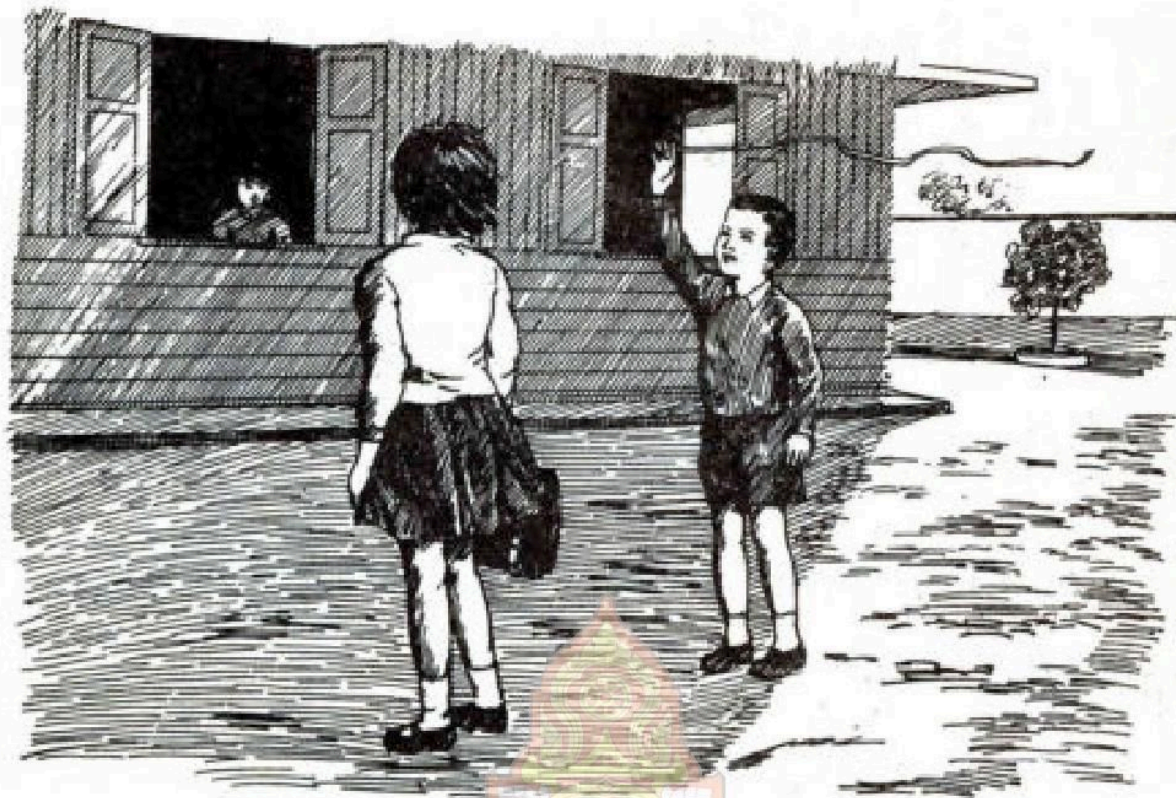
๕. ใน ฤดู ฝน มี มาก

๖. ใน ฤดู ฝน ก็ มาก ก็ มาก

๗. ลม คือ อากาศ ที่

ถ้า เธอ ทำ ไม่ ได้ ก็ ขอ ให้ ตาม ครู

ฤดูหนาว ลมหนาว

ย่างเข้าเดือนพฤศจิกายนอากาศเริ่มหนาว

ฝนหยุดตกแล้ว

ใน ฤดูหนาวนี้ ลม พัด มา จาก ทิศ ตะวันออกเฉียง
เหนือ

ทิศตะวันออกเฉียงเหนืออยู่กึ่งกลาง ระหว่างทิศเหนือ
กับ ทิศตะวันออก

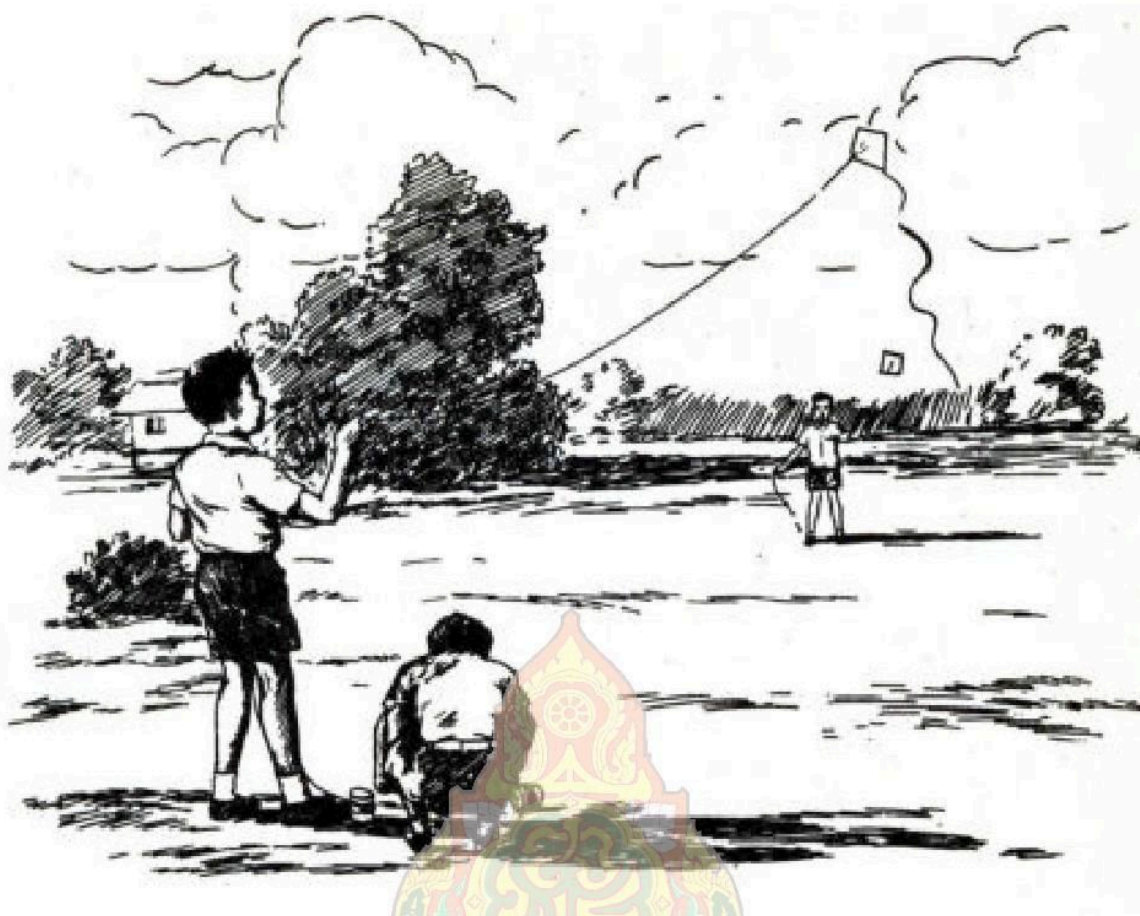
ลมที่พัดมานี้พัดผ่านประเทศต่างๆที่อยู่ทาง
ทิศเหนือซึ่งอากาศหนาว

ในฤดูหนาวอากาศแห้งท้องฟ้าโปร่ง
อากาศมักหนาวในตอนเช้าตรู่และตอน
กลางคืน

อากาศจะหนาวเย็นไปจนถึงราวราวเดือน
กุมภาพันธ์

เชื่อกันว่าฤดูไหนอากาศสบายที่สุด
ถึงควรทำ
เดิมคำในช่องว่าง

๑. ฉันชอบฤดู..... มาก
๒. ฉันไม่ชอบฤดู.....
๓. ฤดูหนาวตั้งแต่ต้นราวราวเดือน.....
๔. ฤดูหนาวหมดราวราวเดือน.....
๕. ฤดูหนาวอากาศ.....กว่าฤดูอื่นอื่น

ฤดูร้อน ลมว่าว

เดือน มีนาคม และ เมษายน อากาศ ร้อน มาก

ฤดู นี้ เป็น ฤดู ร้อน

ในเดือน เมษายน อากาศ ร้อน มาก ที่ สุด

ฝน แทบ ไม่ ตก เลย

โชคดี เหลือ เกิน ที่ ยัง มี ลม พัด มา จาก ทาง ทิศ
ใต้ ทำ ให้ อากาศ ค่อย หาย ร้อน ลง บ้าง

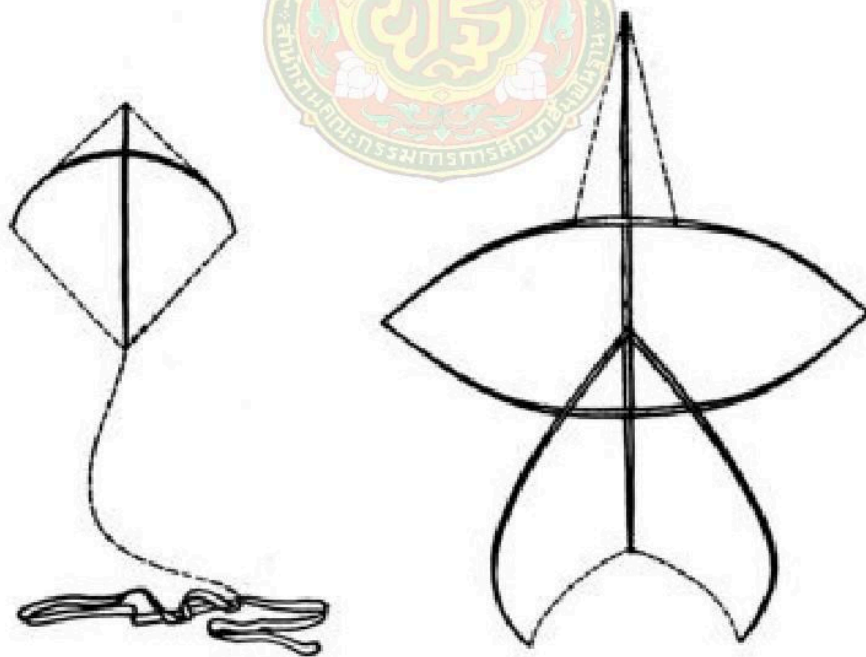
ลม นี้ จะ พัด แรง ใน ตอน บ่าย และ ตอน หัว ค่ำ
เรา เรียก ลม ที่ พัด มา จาก ทาง ทิศ ได้ นี้ ว่า

ลม ตะ เภา

เด็ก เด็ก ชอบ เล่น ว่าว กัน มาก ใน ฤดู นี้ เพราะ
ลม พัด แรง และ สม่่า เสม่อ บางคน จึง เรียก ลม นี้ ว่า
ลม ว่าว

บาง คน ก็ แข่ง กัน ว่า ว่าว ของ ใคร จะ ขึ้น สูง
กว่า กัน

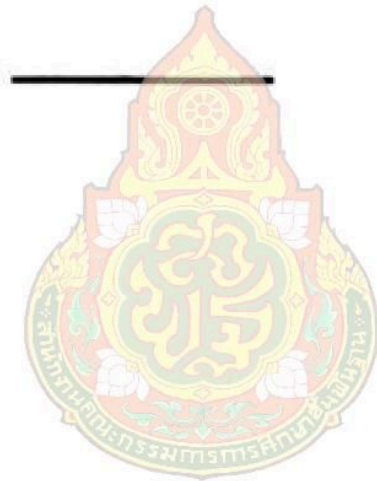
เธอ เคย ชัก ว่าว บ้าง ไหม เธอ มี ว่าว อะไร

สิ่ง ควร ทำ

๑. เขียนรูป ว่าวตั้ง ในรูป
๒. ช่วยกัน ทำว่าว จุฬา และ ว่าว ปักเป้า
๓. ชัก ว่าว ปักเป้า และ ว่าว จุฬา ที่เธอทำ

อะไร พัด ว่าวเธอ ให้ลอย

ฝนไม่ตก ขาดน้ำ

ในฤดูแล้ง ฝนแทบไม่ตกเลย

อากาศร้อนมาก

ดินแห้ง ผุ่นก็มาก

ถ้าควน ต้อง รดน้ำ ต้นไม้ทั้ง เข้า และ เย็น ทุก วัน

เขา ยัง ต้อง อาบน้ำ บ่อย บ่อย ด้วย เพราะ

อากาศร้อน

น้ำในแม่น้ำท่าคลองลดน้อยลงมาก
น้ำในหนองในบ่อบางแห่งแห้งจนไม่มี
เหลือเลย

น้ำลงสารควายมาก เพราะหา น้ำในหนองที่
จะลงไปแช่ให้พอกหายร้อนก็ไม่ได้

นกก็ไม่ค่อยจะมีน้ำลงอาบเล่น
สัตว์อื่นอื่น ก็ไม่ค่อยจะมีน้ำกิน

สิ่งควรทำ

จดไว้ว่า

๑. เมื่อฤดูร้อนที่แล้ง เดือนไหนร้อนมาก
ที่สุด
๒. เดือนไหน น้ำในหนองข้างข้างบ้าน แห้ง
หมด
๓. เดือนไหน ฝนไม่ตกเลย
๔. ในฤดูที่ขาดน้ำนี้ พืช และ สัตว์ต่างต่าง
เป็นอย่างไร

ฝน ตก น้ำ มาก

ตอน กลาง ค่ำ ฝน ตก แทบ ตลอด ค่ำ
 รุ่ง ชื่น เข้า ก็ มี เมฆ ฝน สี เทา แก่ เกือบ ดำ ลอย
 ดำ อยู่ เป็น ผืน ใหญ่ ทาง ทิศ ตะวันตก เฉียง ไต้
 ลม พัด มา เย็น เย็น
 ประเดี๋ยวฝน ก็ ตก
 ฝน ตก หนัก อยู่ ตั้ง ชั่ว โมง เศษ แล้ว ก็ หยุด
 ประเดี๋ยว เดียว ก็ ตก อีก
 ฝน ตก ทุก วัน ติดติดกันตั้ง สาม วัน

บาง วัน ก็ ตก มาก บาง วัน ก็ ตก น้อย
ลำดวน ไม่ ต้อง รด น้ำ ต้น ไม้
เขา ช่วย แม่ รด น้ำ ได้ หลาย ตุ่ม ด้วย
ฝน หยุด ตก แล้ว อากาศ สด ชื่น เย็น สบาย
ฝุ่น ก็ หหมด ไป
ต้น ไม้ ลี เขียว สด ชื่น
ที่ สนาม หน้า บ้าน มี น้ำ ชิง อยู่ เป็น หย่อม หย่อม
หลังจากฝนหยุดตกแล้ว ไม้ก็เขียว น้ำก็แห้ง

หาย หหมด

แม่ บอก ลำดวน ว่า น้ำ บาง ส่วน ซึม ลง ไป ใน ดิน
บาง ส่วน ขึ้น ไป ใน อากาศ และ จะ กลับ ตก ลง มา
เป็น ฝน อีก

แม่ บอก ลำดวน ด้วย ว่า
ปลาย ปลาย ฤดู ฝน ฝน ตก มาก
แม่น้ำ ลำ คลอง ต่าง ต่าง จะ มี น้ำ มาก ที่ สุด ราว
ปลาย เดือน กันยายน หรือ ต้น เดือน ตุลาคม
ระหว่าง นี้ ตามทุ่ง นา น้ำ จะ เต็ม เจิ่ง ไป หหมด
ชาว นา จะ ไป ไหน มา ไหน ก็ พาย เรือ ไป

มอง ไป ทาง ไหม ก็ เห็น แต่ ยอด ข้าว เขียว
สะบัด พรุ้ง อยู่ เหมือน น้ำ

สวดยก็สวดย เย็นสบายดีด้วย

น้ำ จะ ท่วม หลาก อยู่ จม ราว ราว ปลาย เดือน
พฤศจิกายน ก็ จะ เริ่ม ลด ลง

เมื่อ น้ำ ลด ลง ชาว นา จะ จับ ปลา ได้ หลาย อย่าง
ทั้ง ปลาช่อน ปลาดุก ปลาสลิด ปลากระดี่ และ ปลาอื่นอื่น

สิ่ง ควร ทำ

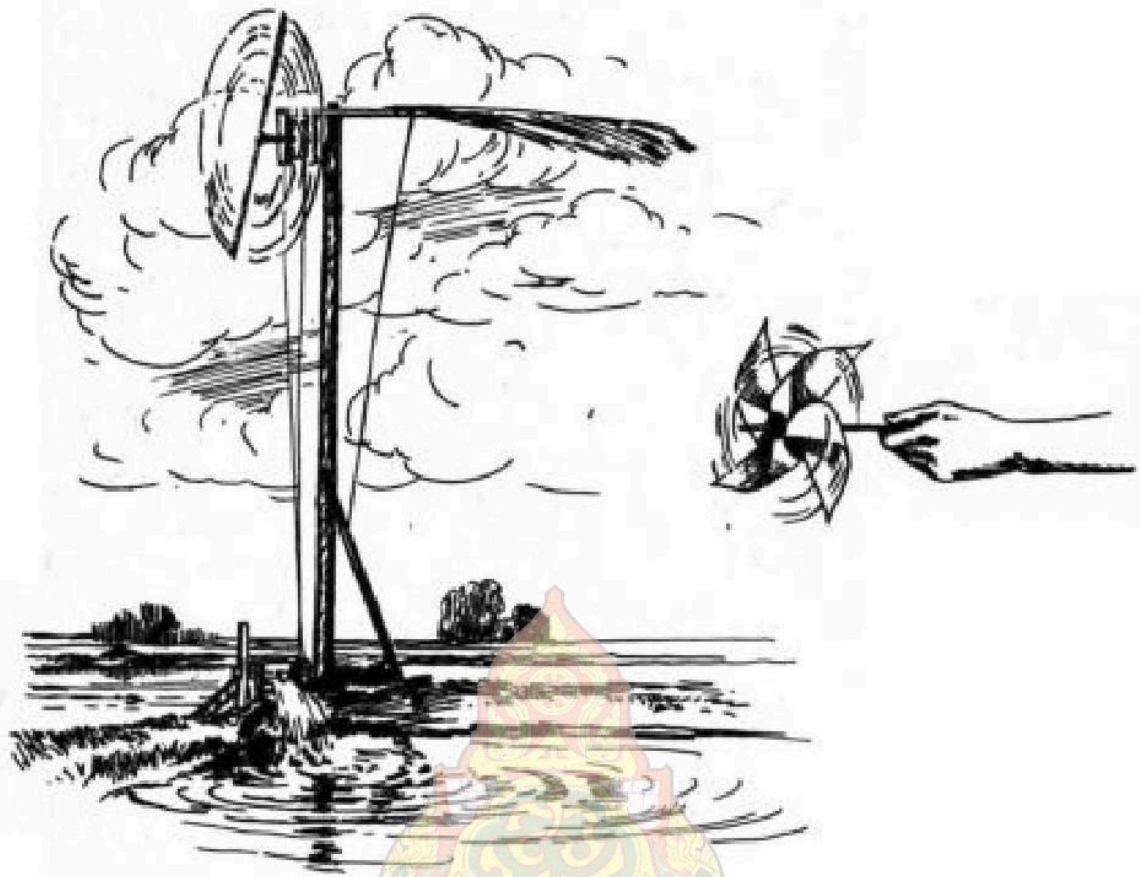
จด ว่า

๑. เมื่อ ปี ใด หรือ ปี นี้ น้ำ ไหล หลาก ท่วม
ทุ่ง นา และ ใน เมือง เดือน อะไร
๒. น้ำ เริ่ม ลด ลง เดือน อะไร
๓. เขาทำอะไรบ้างเมื่อน้ำท่วมจริง และเมื่อ
น้ำ เริ่ม ลด
๔. เขา ชอบ หน้า ผม หรือ หน้า แล้ง เพราะ
เหตุ ไດ

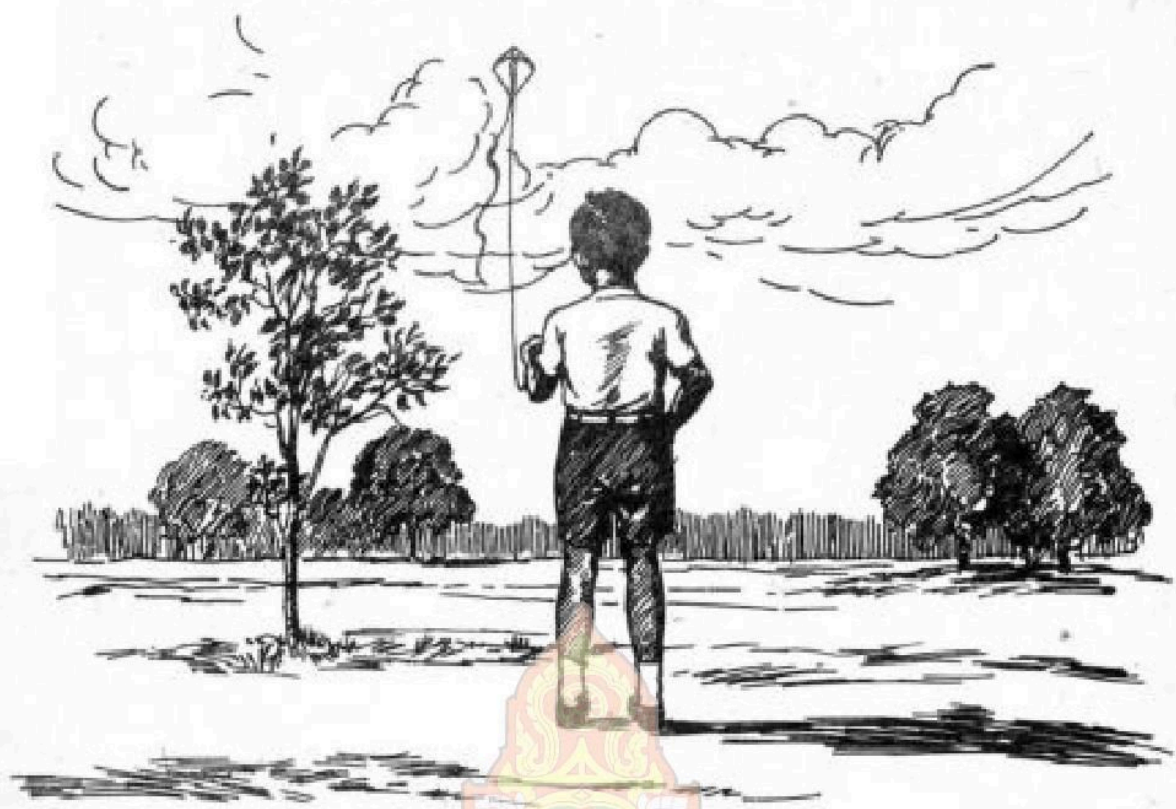

ลำดวน พับ กระดาษ เป็น เรือ ลอย น้ำ เล่น
เรือของลำดวนลอยน้ำเพราะกระดาษเบากว่าน้ำ
เรือ ของ ลำดวน แล่น ไป ได้เพราะ ถูก ลม พัด ดัน
ให้ แล่น ไป

เรือ ใบ ที่ แล่น อยู่ ใน ทะเล ทำไม จึง ลอย น้ำ และ
แล่น ไป ได้

แม่ ชื้อ กั้งหัน กระดาศ ให้ เกษม อัน หนึ่ง
 เวลา ลม พัด เกษม จะ ชู กั้งหัน ให้ ถูก ลม กั้งหัน
 ก็ จะ หมุน
 ลม พัด ให้ กั้งหัน หมุน
 เชอ ทราบ ไหม ว่า กั้งหัน ที่ อยู่ กลาง นา ทำไม
 จึง หมุน

ในเดือนมีนาคมและเมษายน ลมพัดแรง สماءลมอ
 เกษมชอบเล่นว่าว
 ลมพัดว่าวของเกษมให้ลอยสูงขึ้น ไป
 บางทีว่าวของเกษม ยังลอยอยู่ได้ตั้ง
 นานนานด้วย

เธอเคยเล่นว่าวไหม เธอทราบไหมว่าอะไรทำ
 ให้ว่าวของเธอลอยสูงขึ้น ไป

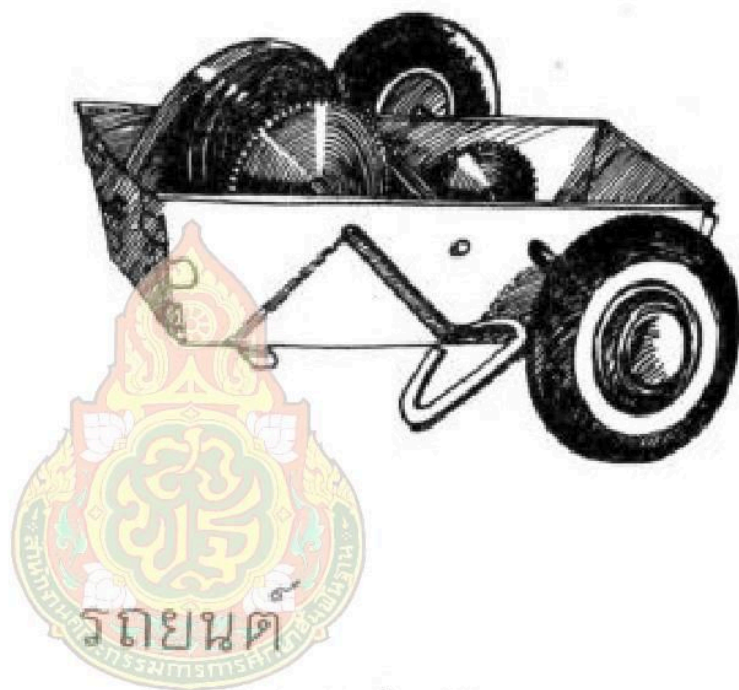
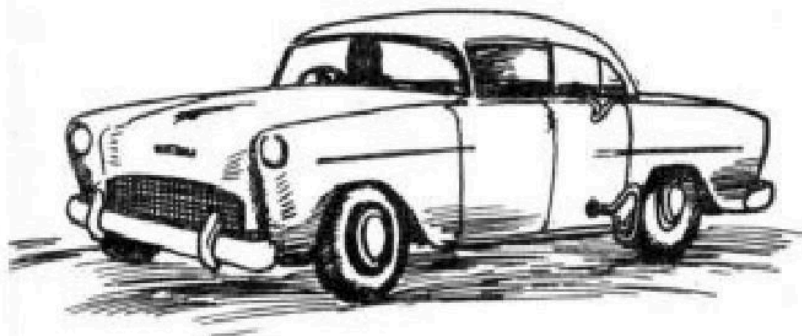

เครื่องร่อน เรือบิน

เวลา เธอ เล่น เครื่องร่อน อากาศ จะ ดัน ปีก
ไว้ไม่ให้ตกถึง ลงมา แต่จะลอย ไปได้ ไกล ไกล

บาง คราว ลำดวน และ เกษม พับ กระดาษ เป็น
เรือบิน และ ร่อน แข่ง ชัน กัน

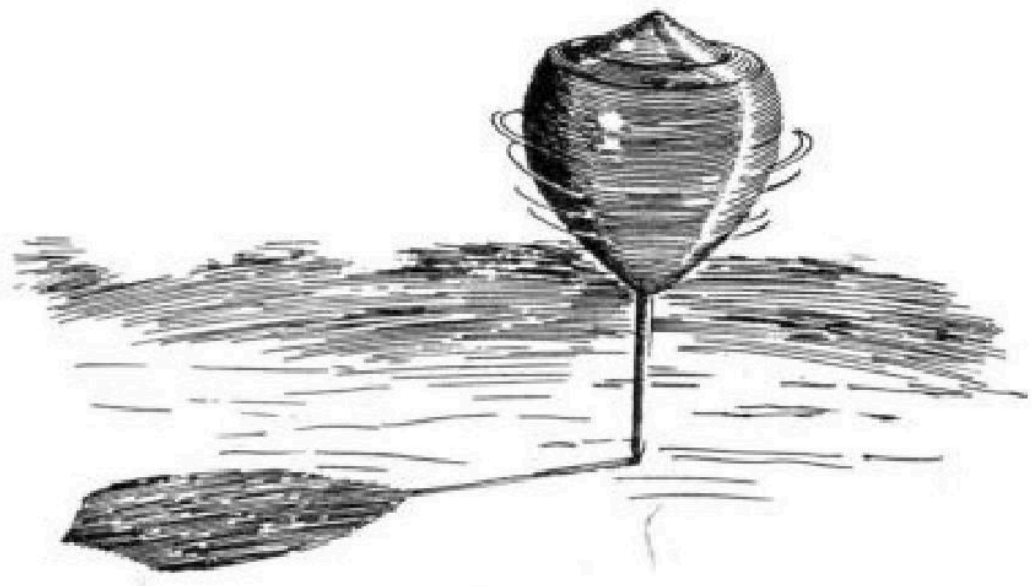
เธอเคยเล่น ร่อน รูป ไหม ทำไมรูป ของเธอ จึง
ปลิว ไป ได้ ไกล ไกล

เมื่อ เชอ ไช ลาน รถยนต์ คัน นี้ แล้ว วาง ลง บน
พื้น มัน ก็ จะ แล่น ไป

พอ หมด ลาน มัน ก็ หยุด

ภายใน รถยนต์ มี สปริง ขด อยู่ ดัง ใน รูป
เวลา เชอ ไช ลาน สปริง จะ รัศ ตัว แน่น เข้า

ลูกข้าง

เธอ เคย เล่น ลูกข้าง ไหม
ถ้า เธอ เอา เชือก พัน ลูกข้าง ให้ ดี แล้ว กระตุก
เชือก บา ลูกข้าง ลง ไป ให้ ได้ จังหวะ ลูกข้าง ก็ จะ หมุน
จี อยู่ ได้ นาน นาน

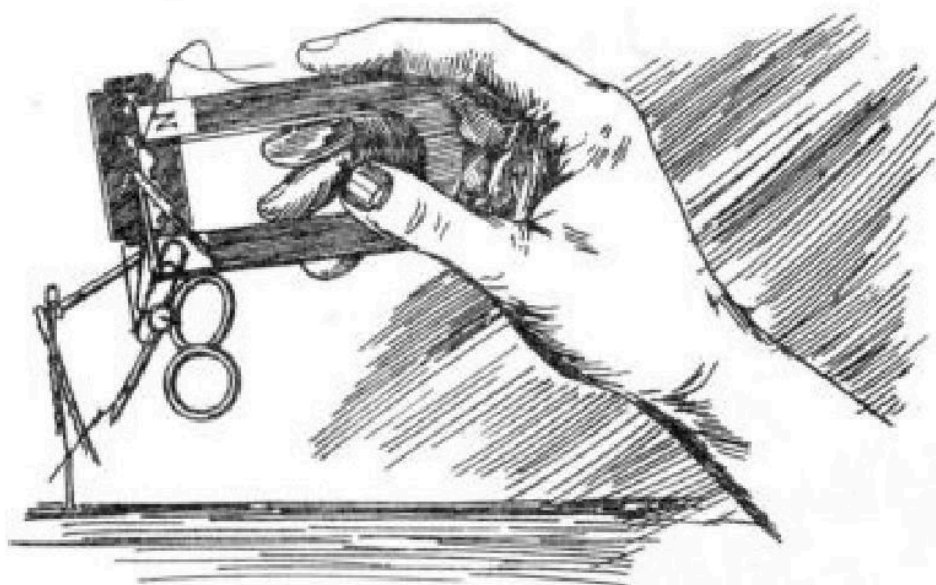
บาง ที เธอ คง ขึ้น มา ใส่ บน ฝ่า มือ มัน ก็ ยัง
หมุน อยู่

เวลาเธอปล่อยลาน สปริง ก็ จะ คลาย ออก ดัน
ให้ รถยนต์ แล่น ไป
เธอเคย ทำ รถยนต์ กระดาษ ลาก เล่น ไหม

ถูกช่าง จะ หมุน ชั่ว ลง ชั่ว ลง แล้ว ก็ ล้ม
เชอ บาง คน อาจ เคย เล่น ปั่น สตางค์ และ ทาย กัน
เวลา สตางค์ ล้ม ราบ ลง ว่า จะ เป็น หัว หรือ ก้อย
ทำไม ถูกช่าง และ สตางค์ จึง ตั้ง อยู่ได้ เวลา ที่
หมุน อยู่

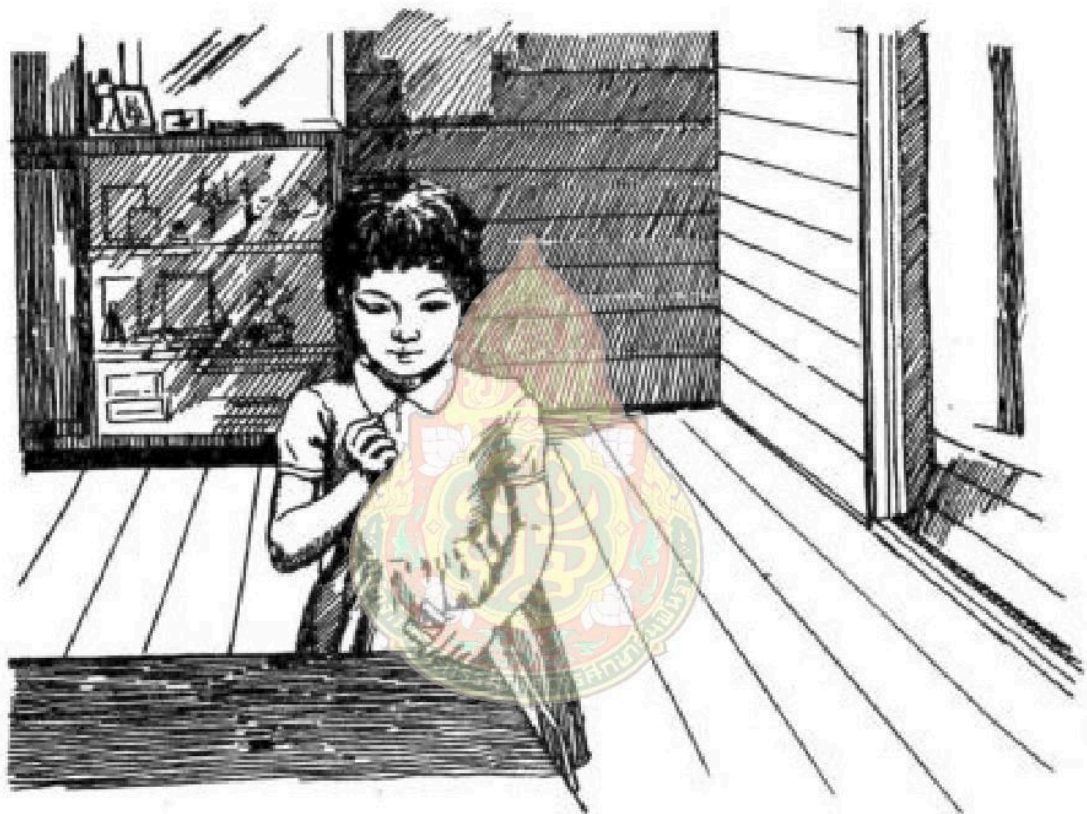

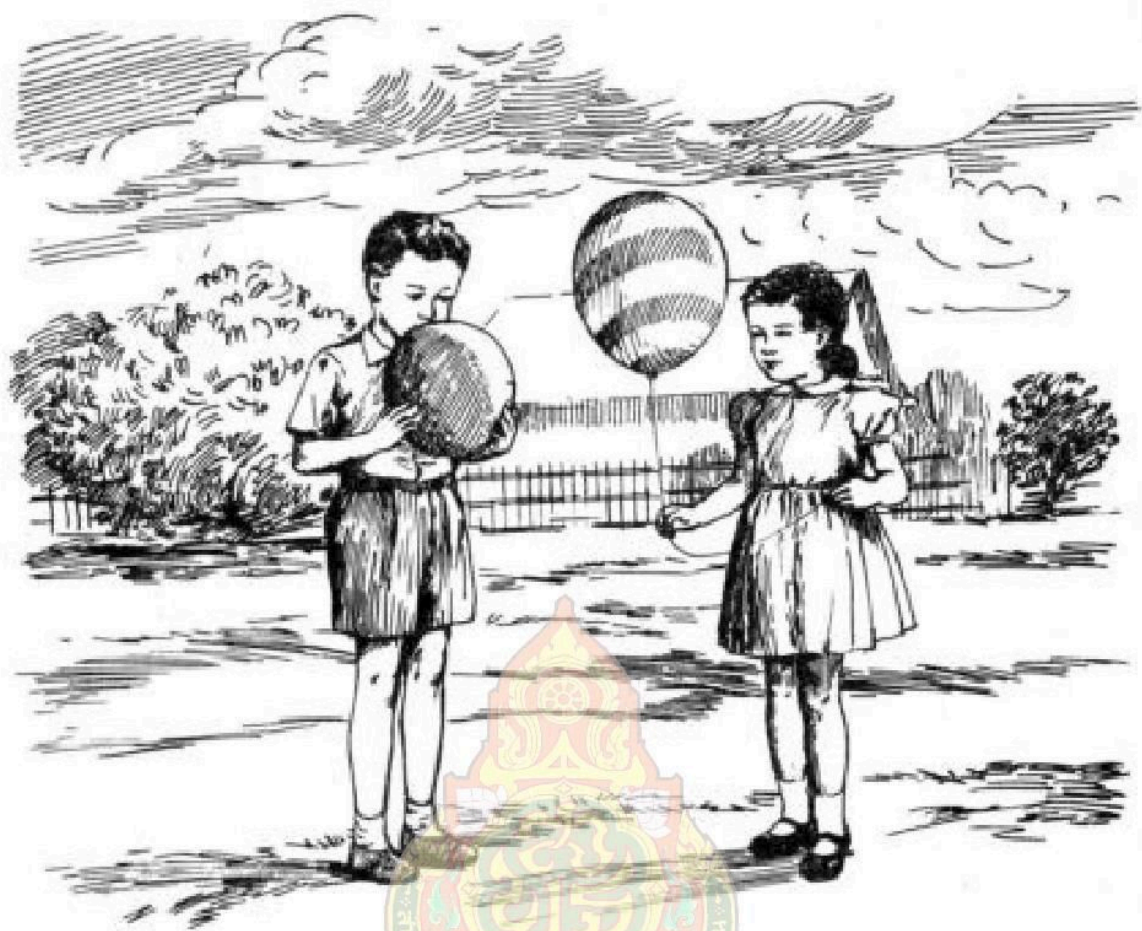

แม่เหล็ก

ตามที่เราเห็นในรูป แม่เหล็ก ดูด อะไหล่ ได้บ้าง
 สิ่ง เหล่านี้ ทำ ด้วย เหล็ก แม่เหล็ก จึง ดูด
 เชอทราบ ไหม ว่า มี อะไหล่ บ้าง ที่ แม่เหล็ก ไม่ ดูด
 เชอทำแม่เหล็ก เล่น บ้าง ก็ ได้

ถ้าเธอใช้แม่เหล็ก ดู เข็ม เย็บ ผ้า หลาย หลาย
ครั้ง เข็มเย็บผ้า ก็ จะ กลาย เป็น แม่เหล็ก
เธอลอง ให้เข็ม เล่น นั้น ดูด เข็ม เล่น อื่น ดู ก็ ได้

ลูกโป่ง

ถ้าแม่ซื้อลูกโป่งที่อัดด้วยก๊าซไฮโดรเจนให้เธอ
เธอจะต้องถือเชือกไว้ให้ดี

ถ้าเชือกหลุดมือ ลูกโป่งก็จะลอยไปกลาง
อากาศ

ถ้าเธอเป่าลูกโป่งเล่นเอง เมื่อเธอปล่อยที่แรก
ลูกโป่งจะลอยนิดหน่อยแล้วจะตกลงมาโดยเร็ว

ก๊าซ ที่เขาอัดเข้าไป ในลูกโป่ง เบากว่าอากาศ
ลูกโป่งจึงลอย

ส่วนลมที่เธอเป่าเข้าไปในลูกโป่งนั้นหนักเท่ากับ
อากาศ ลูกโป่งจึงไม่ลอย

ตุ๊กตา ลมลูก

ตุ๊กตา ตัว นี้ จะ นั่ง เอง ได้

ถึง เเขอ วาง ให้ มัน นอน มัน ก็ จะ ลุก ขึ้น นั่ง

ถ้า วาง ให้ หัว จด พื้น มัน ก็ จะ หกคะเมน นั่ง

ขึ้น ทัน ที

ที่ ก้น ของ ตุ๊กตา มี ตะกั่ว ถ่วง อยู่ จึง หน้า

ส่วน ที่ หัว มี อากาศ อยู่ ข้าง ใน จึง เบา

เวลา เธอ ตี กลอง เธอ ทราบ ไหม ว่า ทำไม
จึง ดัง

ถ้า เธอ แตะ นิ้ว ชี้ ลง บน หน้า กลอง เธอ จะ
รู้ดีกว่า มัน กระเทือน และ สั่น

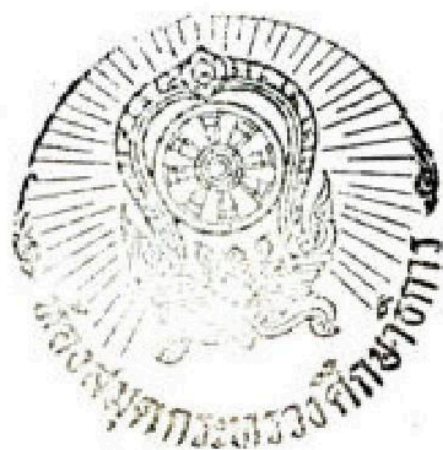
การ ที่ หน้า กลอง สั่น เร็ว เร็ว นี้ เอง จึง ทำให้
มี เสียง ดัง

สิ่ง ควร ทำ

จง จด ไว้ ว่า เธอ เคย เล่น อะไร อีก บ้าง

๑. ที่ใช้แรง ดัน ของ อากาศ ให้ลอย ขึ้น
๒. ที่ใช้ลม ช่วย พัด ให้เคลื่อน ไป ใน อากาศ และ
บน ผิว น้ำ หรือ ให้หมุน
๓. ที่ใช้แรง เธอเอง ดาก ให้เคลื่อน ไป
๔. ที่มี ถาน ไช้ อด ถวด สบริง ให้รัด ตัว แน่น เข้า
๕. ที่มีเสียงดัง เพราะ มีการ สั่น กระเทือน

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
นายกำธร สติรกุล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๑๖

พิมพ์ครั้งที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๑๖

เลขที่

TP 13.2